

DuurSaam Glashelder ondersteunt plantsapanalyse

Plantsapanalyse is in de tomatenteelt al een gangbaar onderdeel van de bedrijfsvoering. Maar ook in andere sectoren is het inzetbaar. Plantsapanalyses kunnen helpen om de bemesting - en daarmee de plantweerbaarheid - te optimaliseren. Daardoor is er ook minder kans op gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in bijvoorbeeld het oppervlaktewater en de bodem.

In samenwerking met NovaCropControl is het volgende analysemodel uitgewerkt:

- U stuurt voor een periode van 20 weken 1x per 2 weken plantsapmonsters in.
- Het gaat daarbij in totaal om 20 plantsapmonsters, verdeeld over 10x jong en 10x oud blad.
- Daarnaast stuurt u 20x een watermonster in: 10x van het gietwater dat de kas in gaat en 10x van het drainwater.
- Medio januari 2020 is er een cursusmiddag waarbij u een uitgebreide uitleg van de analyses krijgt, zodat u uw teelt verder kunt optimaliseren.

Interesse? Reageer dan snel!

Heeft u interesse, wees er dan snel bij. U kunt zich namelijk aanmelden tot 18 december. U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar r.corsten@delphy.nl. Vermeld in deze mail dat u geïnteresseerd bent in de plantsapanalyses én uw contactgegevens.

Goedbezochte kennisbijeenkomst Erica

Zeventien tuinders waren 12 november van de partij op de kennisbijeenkomst in Erica, die in het teken stond van weerbaar telen en het belang van een goed watergeefstelsel.

René Corsten van Delphy verzorgde een presentatie over weerbaar telen en over de rol die plantsapenanalyses daarbij kunnen spelen (zie hierboven).

Daarna ging specialist watertechniek Stefan Bakker van Revaho in op watergeefsystemen. Een goed watergeefstelsel vormt de basis van een succesvolle teelt, of het nu gaat om een grondteelt met bovenlangsgieten, een teelt met eb/vloed of een teelt waarbij een druppelsysteem wordt gebruikt. Tijdens de presentatie van Stefan kwamen verschillende aandachtspunten voorbij: welke problemen kunnen zich voordoen bij een watergeefstelsel, wat kunnen hiervan de oorzaken zijn, wat kunnen de gevolgen zijn en hoe zijn de problemen te voorkomen?

Blijf op de hoogte van de waterkwaliteit

Binnen het deelproject 'Monitoring' meten we de kwaliteit van het oppervlaktewater in de glastuinbouwgebieden Erica, Klazienaveen en Zuidbroek/Sappemeer. We brengen de lozingen in kaart en krijgen zo ook inzicht in de voortgangresultaten van het Maatregelprogramma.

Als glastuinder is het van belang dat u kennis neemt van de relevante monitoringsresultaten. Dan kun u zélf het verband leggen tussen een eventuele lozing en de waterkwaliteit. Ook laten de resultaten zien of we op de goede weg zijn met onze gezamenlijke inspanningen om emissie naar het oppervlaktewater te beperken. Het resultaat van de meest recente metingen van gewasbeschermingsmiddelen, een vergelijking met vorige meetresultaten én een overzicht van nutriëntenconcentraties vindt u [hier](#) op onze website. U treft op de website ook een lijst met aangetoonde stoffen per glastuinbouwgebied aan. Heeft u opmerkingen of vragen? We horen het graag via duursaamglashelder@projectenltonoord.nl.

“We proberen de cirkel op allerlei manieren rond te krijgen”

Van Winden-Erica B.V. is gespecialiseerd in de teelt van *Zamioculcas*, tuin en balkonplanten. De kwekerij is sinds 1957 gevestigd in Erica, Drenthe. Tom van Winden, locatiemanager perkgood en zoon van eigenaar is André van Winden, vertelt hoe een deel van het kassencomplex onlangs is gemoderniseerd.

Tom van Winden

“Eén van de kassen, met een vloeroppervlak van 1,5 hectare, is een paar maanden geleden voorzien van een erfgoed teeltvloer. De keuze voor die vloer is gebaseerd op de goede geluiden die we er uit de markt over gehoord hadden. Een erfgoedvloer is voorzien van een waterrecirculatiesysteem. Daarbij wordt overtollig water met een speciale mix aan meststoffen opgevangen in een centraal opslagbassin en weer opnieuw gebruikt.”

Absorberend systeem

Met een erfgoed teeltvloer ontvangen alle planten een uniforme watergift. Dankzij een absorberend systeem verdwijnt het water na de watergift direct. Dat voorkomt dat wortels onnodig nat blijven.

Tom vult aan dat in de kassen van Van Winden alle plekken die zijn blootgesteld aan de oppervlakte zo goed mogelijk zijn afgedekt met plastic. Ook dat voorkomt dat meststoffen afspoelen naar het oppervlaktewater. Overtollig water wordt via drainagepijpen afgevoerd naar de retourput. Tom: “We proberen de cirkel dus op allerlei manieren rond te krijgen. Dat heeft ons het predicaat ‘nullozer’ opgeleverd.”

Ook op andere vlakken is Van Winden bezig met verduurzaming, vertelt Tom: “We hebben recentelijk zonnepanelen op onze schuur laten zetten en op dit moment zijn we met een aantal tuinders in de omgeving aan het onderzoeken hoe we gezamenlijk het gasverbruik kunnen terugdringen. Bijvoorbeeld door de inzet van windmolens.”

Maak gebruik van de Stimuleringsbijdrage

Voor de aanschaf van de erfgoedvloer heeft Van Winden gebruik gemaakt van de stimuleringsregeling, onderdeel van het project DuurSaam Glashelder. Tuinders die tijdens de looptijd van het project daadwerkelijk maatregelen treffen op hun bedrijf die bijdragen aan de vermindering van emissies in het oppervlaktewater, komen in aanmerking voor een investeringsbijdrage. De financiële bijdrage bedraagt maximaal 40% van de investeringskosten, met een maximumbedrag van € 2.500,-. Voorwaarde is dat de maatregelen uiterlijk 1 juni 2021 zijn uitgevoerd of in gang zijn gezet. Benieuwd naar de mogelijkheden? Check op [de website](#) of uw investering in aanmerking komt. U vindt hier ook het aanmeldformulier.

Stand van zaken maatregelen

Samen met de tuinders zijn de toezichthouders van de omgevings- en uitvoeringsdiensten en de waterschappen de afgelopen 2 jaar intensief in de glastuinbouw in de weer geweest. Met de bedrijfs-waterscan, het voeren van adviesgesprekken, het begeleiden van gemaakte afspraken en controles is gezamenlijk een hoop werk verzet. Daar zijn we erg blij mee.

Wel was de verwachting dat er met de reeds getroffen maatregelen op dit moment al een verbetering van de waterkwaliteit te zien zou zijn. Dat is helaas niet of nauwelijks het geval. We zijn er dus nog niet. Daarom organiseren we, in de tweede helft van januari volgend jaar, een bijeenkomst voor alle tuinders. We bespreken dan gebiedsgericht de stand van zaken tot nu toe en willen ook graag in gesprek over de resultaten.

Hieronder alvast een kort overzicht van de meest getroffen maatregelen door tuinders in het gebied van Hunze & Aa's en Vechtstromen. Let op: de weergave betreft het aantal locaties en niet het aantal bedrijven.

Stand van zaken

Van de in totaal 139* locaties binnen Hunze en Aa's en Vechtstromen voldeden bij aanvang

van DuurSaam Glashelder al 60 locaties aan het activiteitenbesluit. Op 30 locaties zijn naar aanleiding van de bedrijfswaterscan de afgesproken maatregelen gerealiseerd. Voor ongeveer 29 locaties lopen nog afspraken met toezichthouders. De verwachting is dat deze locaties binnen een half jaar voldoen. Negen locaties in Groningen hebben in verband met het aanleggen van een collectieve zuivering uitstel gekregen tot januari 2021. Er staan zo'n 8 locaties te koop / of zijn gesloten.

Top 4 maatregelen

1. Condenswater

Op 29 locaties worden er maatregelen getroffen met betrekking tot condenswater.

2. Aanpak watersysteem

Op ongeveer 24 locaties zijn of worden aanpassingen gedaan aan het watersysteem om meer te recirculeren.

3. Zuiveringsvoorziening

In totaal worden 16 zuiveringen aangelegd op 7 bedrijven. In Erica en Klazienaveen zijn 7 zuiveringen reeds aangelegd. In Groningen loopt via het collectief voor 9 locaties onderzoek naar biologische zuivering van drainwater. Zij hebben uitstel tot januari 2021.

4. Afdoppen diverse overlopen

Op zo'n 17 locaties zijn overlopen afgedopt.

**Er doen 108 locaties mee aan DuurSaam Glashelder*

Het project DuurSaam Glashelder wordt mede mogelijk gemaakt door Provincie Drenthe, Provincie Groningen, Waterschap Hunze en Aa's en Waterschap Vechtstromen. Voor deelproject Bedrijfsadviesing is Waterschap Noorderzijlvest projectpartner.

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen, stuur dan een e-mail naar:
duursaamglashelder@projectenltonoord.nl

Verstuurd naar: hvreman@projectenltonoord.nl

[Uitschrijven](#)

Projecten LTO Noord, Zwartewaterlee 14, Zwolle, 8031 DX Zwolle, Nederland